

UT fotoshoot

Jan Deterd Oude Weme
KNNV Enschede

19 juni 2021

Fotoshoot libellen bij UT

Eindelijk weer een excursie onder aangename weersomstandigheden, volop zon en stralende luchten. De aanvangstijd 11 uur maakte ook nog dat de liefhebber eerst thuis een bakkie kon doen en vervolgens richting parkeerplaats Langenkampweg in Enschede-Noord. In de aankondiging was iedereen op het hart gedrukt om toch vooral de camera mee te nemen om fraaie juffers en/of libellen voor onze lenzen te krijgen. Bij aankomst op de parkeerplaats zag je direct dat dit niet tegen dovemansoren was gezegd en had zowaar Kevin een camera om zijn hals. In de regel kiest hij voor een verrekijker. We waren met een aardig groepje enthousiastelingen die rond 11 uur per fiets naar de eerste vijver trokken aangevoerd door voorzitter Wim. Tot onze verrassing koos hij bij het universitair zwembad niet voor het slingerende onverharde pad, onder mooie oude beuken door, maar voor een veiliger bestrating. De groep liet zich leiden en volgde 'keurig'.

Onze libellendeskundigen wisten op voorhand al dat de gekozen vijver alles in zich had om deze fotoshoot tot een succes te maken. Inderdaad, vanaf het eerste moment was het zo'n drukte van belang met her en der voorbij vliegende juffers en libellen, dat het voor enkelen (mijn persoon inclusief) even knippen met de ogen was om in de gaten te krijgen wat hier toch wel niet allemaal vloog. Alsof de ogen zich moesten accorderen aan al die mobiele en fladderende beestjes in de lucht. Ik vrees, dat hier de factor leeftijd ongetwijfeld een rol zal spelen, hetgeen door enkele groepsleden ook wel gesuggereerd werd.

Desondanks kregen we de grote keizerlibel al snel scherp, terwijl deze als een vorst laag over het water vloog en een (zijn?) vrouwtje druk bezig was om eitjes in het water af te zetten. Een smaragdlibel wist zich ook vlot in de kijker te spelen, een fraai groenig gekleurd exemplaar.

Over fraai gekleurd gesproken, wat dachten we van de vuurlibel, die knalrood zich zat te verpozen op een takje dat op de wal lag en rustig de fotografen de kans gaf hun plaatjes te schieten. Weer moet ik hier teruggrijpen op onze libellenexperts, die werkelijk ongelofelijk snel kunnen onderscheiden wat ze zien vliegen. Zo snel als Wim B of Rob F de verschillende soorten op hun juiste naam kunnen brengen, zet de minder ver gevorderden in een split second even op hun plaats. M.a.w. voor de meesten van ons is een dergelijk snelle herkenning niet bij te benen en ligt er nog veel huiswerk te wachten om ook zo'n niveau te bereiken. Hoeft gelukkig ook niet per se!!

Al snel na aanvang kwam Brechje M., als omgevings-, resp. duurzaamheidscoördinator werkzaam bij de UT (functieomschrijving door mij vrij vertaald) zich bij onze groep voegen. Zij is erg geïnteresseerd in onze activiteiten en geeft ons ook ruimte om wat onderzoek te doen naar bijv. waterkwaliteit in de vijvers etc. Ook probeert zij om studenten op het spoor te zetten van excursies als deze. Je zou kunnen zeggen dat we ons hier op het raakvlak bewegen van natuur & technologie. De samenhang tussen beide entiteiten moeten we (m.i.) vooral voor ogen houden en waar mogelijk intensiveren.

Vanaf de kant kreeg je het gevoel dat we deze ochtend getuige waren van een ouderwets florerende habitat waar het krioelde van de juffers en hun grotere soortgenoten. Je zag ze overal vliegen, al dan niet in paringswielen, eitjes afzettend, rustend op een grasstengel of op een takje, soms agressief reagerend op indringers. Ietwat uitzonderlijk was in dit verband toch wel dat een fragiel juffertje het presteerde toch zeker wel een half uur op de vinger van Luc te

blijven zitten, nadat hij deze had opgepikt van een grasstengel naast hem. Ook dat gedrag kan een libel blijkbaar vertonen.

Het werkelijke hoogtepunt moest toen nog komen. Vanaf het eerste moment was iedereen heel erg gericht of de SWL ontwaard kon worden in al deze drukte. Voor insiders is deze afkorting, zo begrijp ik, gesneden koek, maar voor de rest zal dat minder het geval zijn. Achter deze afkorting gaat de sierlijke witsnuitlibel schuil. Sinds een aantal jaren laat deze libel zich weer in ons land zien en heeft zich ook in onze oostelijk regio, al is het nog wel zeldzaam, weer gevestigd.

Ineens was ie er, commotie alom, “waar, waar, ik zie hem nog niet . . . , op dat liebblad bij de gele plomp”. Werkelijk een mooie ervaring om zo’n sierlijk beestje voor het eerst te zien. Dit geldt dan weer niet voor de echt gevorderden onder ons. Fotograaf Rob kon het niet droog houden en wou te water en kroop zonder veel aarzeling in zijn waadpak. Met teelens in de aanslag, dat spreekt voor zich. Zo werd hij zelf een mikpunt van de fotografen.

Als een ster poseerde de SWL op het blad en Rob en de anderen bleven maar drukken. Na deze piekervaring hadden we toch nog de puf om een tweede vijver te bezoeken. Weer met de fiets, dwars over het universiteitsterrein. Al hadden we verwacht dat het hier wel minder indrukwekkend zou gaan worden, maar niets van dit al. Ook hier was het een eldorado voor waterbeestjes en konden we ons helemaal verzadigen, zo dat nog niet het geval was. Naast de SWL, ja ook in deze vijver, o.a. de plasrombout die Wim B in het gras ontdekte, en de vroege glazenmaker. Rob herkende deze hoofdzakelijk aan de typische vliegbewegingen van de soort (als ik het goed onthouden heb tenminste).

Onderaan dit verslag volgt de lijst met waargenomen libellen. Zeer opvallend is wel, dat we letterlijk geen enkele vlinder hebben waargenomen, noch een ander insect. Zal ook met onze focus te maken hebben, alleen maar de blik op . . . Een enkele plant is slechts door ons opgemerkt: t.w. de echte valeriaan. Terwijl we er ontelbare hadden kunnen zien. Zo zie je maar wat focus allemaal teweeg kan brengen! Grappig is nog wel, dat er, denk ik, ook geen enkele vlinder vloog. Ook weer bijzonder op zo’n mooie dag.

Tot slot van dit verslag rest nog de lijst met de waargenomen libellen: azuurwaterjuffer, blauwe breedscheenjuffer, gewone oeverlibel, grote keizerlibel, grote roodogjuffer, lantaarntje, metaalglanslibel, plasrombout, sierlijke witsnuitlibel, smaragdlibel, viervlek, vroege glazenmaker, vuurlibel en zuidelijke keizerlibel.

Tekst: Jan

Redactie: WimB

Foto’s: Jan, Judith, Rebecca, Rob, WimB

Op jacht naar de plasrombout. Foto Jan

Het waadpak wordt aangetrokken. Foto Jan

Zo doe je dat. Foto Judith

Juffertje op vinger. Foto Rebecca

Op de fiets over de UT. Foto Rebecca

Kijk! Foto Rebecca

Kijk! Foto Rebecca

Kanaaljuffer, Ledeboerpark. Foto Rob

© Rob Foekens

Eileggend vrouwtje grote keizerlibel. Foto Rob

© Rob Foekens

Sierlijke witsnuitlibel. Foto Rob

Vuurlibel. Foto Rob

Plasrombout. Foto WimB

Plasrombout close-up. Foto WimB